

STREDNÁ PRIEMYSELNÁ ŠKOLA ELEKTROTECHNICKÁ
Plzenská 1, 080 47 Prešov

Prijímacie skúšky na školský rok 2021/2022

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

TEST A 1

PREČÍTAJTE SI NAJPRV POKYNY K TESTU !

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a literatúry.

Test obsahuje **pravopisné cvičenie a 30 úloh.**

Na vypracovanie testu máte **60 minút.**

Najprv na nalepený štítok odpovedového hárku napíšte svoje meno a priezvisko, dátum narodenia a ZŠ, kde teraz študujete.

Pri riešení úloh v teste budete používať odpovedový hárok, ktorého súčasťou je pravopisné cvičenie.

V pravopisnom cvičení doplňte chýbajúce y/ý, i/í alebo iné písmená, číslovky vypíšte slovom. **Píšte čitateľne!**

Pri práci používajte iba modré pero.

Nepoužívajte zošity, slovníky, učebnice ani inú literatúru.

Prajeme vám veľa úspechov.

Ukážka č.1

Zámená v pôrodnici

Už v útlo detstve je medzi čučoriedkami a chlapčiskami veľký rozdiel. Dievčatká sú už dávno na nočníkoch, kým chlapci nechápu princíp neustáleho metabolizmu a nútia svoje matky kupovať nové a nové plienky. Dievčatká sú čistučké, hrajú sa s bábikami a plyšovými zvieratkami, kým chlapčiskám stačí prikryť vreckovkou tvár a myslia si, že je noc, zaspia. Rozoberajú v kočíkoch všetko, čo sa rozoberať dá.... Ničia tapety, vypadávajú z kočíkov na hlavu... Dievčatká, naše budúce čučoriedky, pôsobia ako dôstojné ľudské bytosti oveľa skôr ako chlapčiská.

Keď sme sa ja a jeden môj kamarát v pôrodnici narodili, boli sme **takí sprostí**, že sme si bez vedomia matiek, len tak zo srandy, vymenili čísla priviazané na rukách. Tak sa stalo, že nás sestričky podľa čísel poroznášali na dojčenie matkám. Keďže sme boli nemluvnatá, nemal kto mamám a personálu pôrodnice povedať, čo sme vyparatili, a tak som vyrastal v rodine Satinských, hoci som Karol Spišák z Nitry, a Julo Satinský vyrastal v rodine Spišákovcov v Nitre, hoci je Bratislavčan. Čo bolo, bolo, teraz som už dlhé roky Julo Satinský a nebudeme to rozmazávať. Hlavne, nehovorte to našim rodičom...

(úryvok z knihy Čučoriedkareň, Július Satinský, upravené)

1. Ktoré tvrdenie **nevyplýva** z ukážky č.1?

- Julo Satinský, autor ukážky, bol srandista už od svojho narodenia.
- Malé novonarodené deti v pôrodnici mali čísla priviazané na rukách.
- Dievčatká nevypadávajú z kočíkov, a preto oveľa skôr dospievajú.
- Chlapčiská raz tiež budú pôsobiť ako dôstojné ľudské bytosti.

2. Zo slovného spojenia **môj kamarát** utvorte **I. sg.** a **D pl.**

3. V ktorej možnosti sa nenachádza **častica**?

- Ale si ma naľakal!
- Nemám ani päť eur.
- Volala som teba aj jeho.
- Chcem ti len pomôcť.

4. V ktorej možnosti sú **všetky vlastné podstatné mená správne napísané**?

- Národné Divadlo, Ulica osloboditeľov, Ministerstvo kultúry Poľskej Republiky, bratislavčan
- Južné Slovensko, Južná Amerika, Slovenská akadémia vied, Slovenský Červený kríž
- Tatranská Lomnica, Dvory nad Žitavou, Hotelová akadémia v Bratislave, Námestie slobody
- Deň matiek, Gerlachovský štít, Vysoké Tatry, Atlantický oceán, američan, kresťan

5. Odôvodnite písanie **mäkkého i** v hrubo vyznačenom slovnom spojení ukážky č.1.

6. V druhom odseku ukážky č.1 **nájdite**:

- slovesné podstatné meno
- základnú číslovku

7. Zarád'te ukážku č. 1 k príslušnému **literárnemu druhu**.
8. Z textu ukážky č. 1 vypíšte jedno **zveličené slovo**.
9. Z **kol'kých viet** sa skladá nasledujúce súvetie?
„Dievčatká sú čistučké, hrajú sa s bábikami a plyšovými zvieratkami, kým chlapčiskám stačí prikryť vreckovkou tvár a myslia si, že je noc, zaspia.“
10. Z prvej vety ukážky č. 1 vypíšte **príslovkové určenie**.
11. Určte, akým **vetným členom** je podčiarknuté slovo vo vete:
„Keď sme sa ja a jeden môj kamarát v pôrodnici narodili, boli sme takí sprostí, že sme si bez vedomia **matiek**, len tak zo srandy, vymenili čísla priviazané na rukách.“
12. Uved'te, aký druh vety **podľa obsahu (zámeru hovoriaceho)** sa vyskytuje v ukážke č. 1.
13. Zarád'te ukážku č.1 **do jazykového štýlu**.
14. Uved'te, aký **slohový postup** je v ukážke 1 najviac zastúpený.
15. Od slova **Nitra** utvorte pravopisne správne **pomenovania obyvateľ'a, obyvateľ'ky a obyvateľ'stva**.

Ukážka č. 2

Jánošík bol na **vychýreného siláka** Rajnohu veľmi zvedavý. Ako sa blížil k hore, nôtil si. Nedoznela ešte Jánošíkova pieseň, už ho obskočila hŕstka po zuby ozbrojených chlapov. A bez slova ho viedli na čistinku, kde ich už čakal Rajnoha.

Rajnoha si mladého, vysokého, len v halene, súkenných nohaviciach a krpcoch odetého Jánošíka **premeral od hlavy po päty** a spýtal sa ho: „Prečo sa tu moceš, či ťa kožka svrbí?“

Jánošík mu smelo odpovedal, že si prišiel po jeho valašku, ktorú mu mal Rajnoha poslať. Rajnoha však odpovedal, že kto chce jeho čarovnú valašku, musí dokázať, že je mocnejší ako on a valašku si musí vybojovať.

Jánošík na to pristal a vyhlásil, že ak vyhrá, bude vodcom jeho chlapov. Ak prehrá, bude členom družiny.

Pasovačka medzi junákmi netrvala dlho, ale bola tvrdá. Jánošík chytil Rajnohu a tresol ho o zem, Rajnoha podrazil Jánošíkovi nohy a ten pleskol na chrbát a kľbčili sa tam ako malé deti. Raz sa šťastie priklonilo na stranu Jánošíka, raz na stranu Rajnohu. Napokon zvíťazil Jánošík. Rajnoha ho menoval za kapitána a dal mu svoju valašku na znak kapitánskej moci.

Hôrni chlapci volali na slávu Jánošíka a sľúbili mu vernosť na život a na smrť.

(Zdroj M.A. Húska – Slovenské povesti – upravené)

16. Podčiarknuté **ustálené slovné spojenie** v druhom odseku znamená, že:
- niekomu zmeral výšku
  - si ho dôkladne prezrel
  - po čase ho opäť premeral
  - ho umyl, lebo bol špinavý
17. V ktorej možnosti je výraz vysvetlený **nesprávne**?

- a) mocnejší – slabší
- b) pasovačka – bitka
- c) nôtiť – spievať
- d) junák – mládenec

18. Nájdite v poslednej vete ukážky č.2 **antonymá**.

19. Aký **umelecký prostriedok** predstavuje zvýraznené slovné spojenie v ukážke č.2?

20. Ktoré z uvedených slov má **opačný význam ako samolúbosť**?

- a) lakomstvo
- b) skromnosť
- c) namyslenosť
- d) arogantnosť

21. Slovo **prvovýroba** je utvorené:

- a) odvodzovaním
- b) skladaním
- c) skracovaním
- d) spájaním

22. Vyberte to slovné spojenie, z ktorého sa nedá vytvoriť **zložené slovo**:

- a) vedec v jazykovej oblasti
- b) mechanik áut
- c) čistič topánok
- d) viazač kníh

23. V ktorej z uvedených štvoric výrazov sú všetky slová **spisovné**?

- a) pečiatka, predsedkyňa, sporák, rohlík
- b) členok, saláma, šporák, rožok
- c) predsedníčka, členok, pečiatka, sporák
- d) kotník, razítko, saláma, rožok

24. Z prvej vety ukážky č. 2 vypíš **slovesno-menný prísudok**.

25. Akým **slovným druhom** je vyjadrený prísudok v hlavnej vete: *Ak prehrá, bude členom družiny.*

26. **Utvorte** zo zhodného prívlastku *hôrni chlapci* - **nezhodný prívlastok**.

27. Uved'te **jednu Jánošíkovu vlastnosť**, ktorá vyplýva z rozhovoru medzi Jánošíkom a Rajnohom.

28. Ktorá z možností obsahuje slová z jedného **jazykového štýlu**?

- a) slovina, žiadosť, duplikát
- b) luna, matika, lexika
- c) oxidácia, kámoš, syntax

d) fotosyntéza, morfológia, oxidácia

29. Uveďte, ako sa nazýva **rozhovor novinára s významnou osobou** určený pre verejnosť.

30. Aký **druh rozprávania** je použitý v ukážke č. 2?

STREDNÁ PRIEMYSELNÁ ŠKOLA ELEKTROTECHNICKÁ
Plzenská 1, 080 47 Prešov

Prijímacie skúšky na školský rok 2021/2022

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

TEST B 1

PREČÍTAJTE SI NAJPRV POKYNY K TESTU !

Milí žiaci,

máte pred sebou test zo slovenského jazyka a literatúry.

Test obsahuje **pravopisné cvičenie a 30 úloh.**

Na vypracovanie testu máte **60 minút.**

Najprv na nalepený štítok odpovedového hárku napíšte svoje meno a priezvisko, ZŠ, kde teraz študujete.

Pri riešení úloh v teste budete používať odpovedový hárok, ktorého súčasťou je pravopisné cvičenie.

V pravopisnom cvičení doplňte chýbajúce y/ý, i/í alebo iné písmená, číslovky vypíšte slovom. **Píšte čitateľne!**

Pri práci používajte iba modré pero.

Nepoužívajte zošity, slovníky, učebnice ani inú literatúru.

Prajeme vám veľa úspechov.

Ukážka č. 1

Sheila Hockenová: Ema a ja (úryvok)

Keby ma Ema nebola zastavila, chýbalo málo a bolo by ma zabilo. Celá príhoda trvala len **okamih**, ale keď sa pomínula, stála som na prechode celkom zmeravená. Počula som, ako vedľa mňa zastal autobus, zvuk otvárajúcich sa dverí na kabíne. A potom úzkostlivý hlas. Bol to vodič mestského autobusu.

„*Ste v poriadku?*“

„Áno,“ odvetila som.

„Nikdy predtým som čosi také nevidel. Nezachytil som jeho číslo. Musel ísť osemdesiatkou.“

„Áno,“ hlesla som, ešte vždy priveľmi roztrasená, aby som vôbec nejako zareagovala.

Potom vodič dodal: „Ešte nikdy som nevidel nič podobné, ako je váš pes. Šťastie, že to urobil. Máte dobrého psa, dievčatko.“

Vliezol do autobusu, naštartoval a odišiel. Ema, naopak, nedočkavo a pokojne klusala ďalej, kým ja som jednostajne myslela na vodičove slová. Mám dobrého psa. Zachránil mi život.

1. Vyberte **správne tvrdenie**, ktoré vyplýva z ukážky č. 1
  - a) Emu pes zachránil, keď vyšla z autobusu.
  - b) Autobus mal zrážku s vlakom.
  - c) Ema bola zúrivá.
  - d) Vodič autobusu si nestihol zapamätať číslo auta.
2. Ukážka č. 1 **obsahuje**:
  - a) umelecký jazykový štýl a rozprávací slohový postup
  - b) náučný jazykový štýl a výkladový slohový postup
  - c) umelecký jazykový štýl a opisný slohový postup
  - d) publicistický jazykový štýl a rozprávací slohový postup
3. Akú **melódiu** má veta: „*Ste v poriadku?*“
4. „*A potom úzkostlivý hlas.*“ Uvedená veta je:
  - a) oznamovacia, holá, slovesná, jednočlenná
  - b) rozvitá, oznamovacia, neslovesná, dvojčlenná
  - c) rozvitá, neslovesná, oznamovacia, jednočlenná
  - d) oznamovacia, rozvitá, dvojčlenná, neslovesná
5. Aký **slovný druh** predstavuje podčiarknuté slovo v ukážke č. 1?
6. V ukážke č. 1 nahraďte zvýraznené slovo **okamih** dvoma jednoslovnými synonymami.
7. Vyberte vetu, v ktorej zodpovedajú všetkým slovesám tieto **gramatické kategórie**: 3. osoba, singulár, minulý čas, oznamovací spôsob, činný rod, dokonavý vid.
  - a) Vliezol do autobusu, naštartoval a odišiel.
  - b) Zastavoval na každej stanici.
  - c) Mal dobrého psa.
  - d) Ona, naopak, nedočkavo a pokojne klusala ďalej, kým ja som jednostajne myslela na vodičove slová

8. V ktorej možnosti sa vo všetkých slovách **uplatnilo** pravidlo/zákon o rytmickej krátosti?
- priecestie, prúdia
  - chváliac, prítmie
  - hlúpnuť, otvárajúci
  - dverí, vytriezvieť
9. Vyberte možnosť, v ktorej poradie **slovných druhov** zodpovedá vete: *Žlté listy javora padajú ticho na zem.*
- podst. m., podst. m., príd. m., sloveso, príd. m., predložka, príslovka miesta
  - príd. m., sloveso, podst. m., podst. m., príslovka spôsobu, predložka, podst. m.
  - príd. m., podst. m., podst. m., sloveso, príslovka spôsobu, predložka, podst. m.
  - podst. m., príd. m., podst. m., príslovka spôsobu, sloveso, predložka, príslovka miesta
10. **Vypíšte slová, ktoré nemajú mužský rod:**
gymnázium, huslista, dedo, epiteton, Fero, hosť, rádio, klišé, variant, Abrahám, merač, mikrosvet, míľnik, míliar.

Ukážka č.2

Francesco Petrarca – Spevník (ukážka)

Sennuccio, priznám sa ti, aká náruživá
Láska ma trýzni, v akom žijem súžení.
Horím a zožieram sa Laurou zmučený,
no stále taký, akým som bol odjakživa.

....

Zdá sa mi pokorná, a predsa pyšná býva,
tvrdá i zbožná, smutná – samé premeny:
jej krása raz je chladná a raz v plameni,
raz býva krotká a raz rozmarná a divá.

Tu sladko zaspievala, tu si sadla, vstala,
tu pobehla, tu náhle zastavil ju strach,
tu svojím krásnym zrakom srdce prebodla mi,

...

Tu povedala slovko, tu sa usmievala
a tu jej kvapla slza. V takých myšlienkach
mi Láska ustavične rinčí okovami.

- Do akého literárneho druhu patrí ukážka č.2?
- Akú básnickú formu predstavuje báseň v ukážke č.2?
- Pomenujte básnickú figúru, ktorú využil autor v 3. strofe básne v ukážke č.2.
- Čo je frazeologizmus?

15. Slovo **richtár** patrí medzi:
- neologizmy
  - archaizmy
  - poetizmy
  - dialektizmy
16. Utvorte **antonymá** od slov:
- noc
  - spať
  - ísť
  - malý
17. Vypíšte **štúrovcov**: M. Kukučín, J. Kráľ, I. Krasko, S. Chalupka, P. O. Hviezdoslav.
18. Do vety správne doplňte slovo **pani**.
Na rodičovské združenie prišli všetky a) _____, okrem b) _____ Novákovej.
19. Slovo **pobehovať** obsahuje:
- 2 obojaké, 2 tvrdé, 1 mäkkú spoluhlásku
  - 4 obojaké, žiadnu tvrdú, 1 mäkkú spoluhlásku
  - 3 obojaké, 1 tvrdú, 1 mäkkú spoluhlásku
  - 2 obojaké, 1 tvrdú, 1 mäkkú spoluhlásku
20. Ktorá z viet obsahuje **slovesno-menný prísudok**?
- Príroda sa zaodela do slávnostného šatu.
  - Začal sa zaujímať o školu.
  - V škole sedíme po dvoch.
  - Obraz kvitnúcej jari bol krajší.
21. Vyber správne určené poradie **vetných členov** vo vete: **V záhrade kaštieľa nad rybníkom začal vyspevovať slávik.**
- príslovkové určenie miesta, nezhodný prívlastok, príslovkové určenie miesta, prvá časť zloženého prísudku, 2. časť zloženého prísudku, podmet
  - príslovkové určenie miesta, zhodný prívlastok, príslovkové určenie miesta, prvá časť zloženého prísudku, 2. časť zloženého prísudku, podmet
  - príslovkové určenie miesta, nezhodný prívlastok, nezhodný prívlastok, prvá časť zloženého prísudku, 2. časť zloženého prísudku, podmet
  - žiadna z uvedených možností
22. Vyberte **pravdivé** tvrdenie:
- životopis je slohový útvar výkladového slohového postupu
  - termíny sú typické pre publicistický štýl
  - koncept je nečistopis
  - strofa je usporiadanie stôp
23. Prvým **slovanským spisovným jazykom** bola:
- praslovančina
  - cyrilika
  - hlaholika
  - staroslovienčina
24. V ktorej z možností sú chýbajúce hlásky uvedené správne? **Pri v-bl-skanej v-le v-ly v-ence v-l- a hladn- v-lci žalostne v-l-**.
- y,í,i,í,y,i,ý,y,i
  - y,ý,i,í,i,i,í,y,i
  - i,í,i,ý,i,i,í,y,i

d) i,y,y,í,i,i,í,i,y

25. **Ktorý žáner zodpovedá uvedenému textu?**

1. mája 2019 sa na prešovskej Hlavnej ulici predviedlo niekoľko desiatok spevákov ľudových piesní. Prešovčania i ostatní návštevníci mesta si tak mohli spríjemniť teplý jarný podvečer.

- a) inzerát
- b) oznámenie
- c) správa
- d) plagát

26. V ktorej z viet je **nesprávne** použitá **predložka**?

- a) Je o päť minút **desať** a vás nikde!
- b) Týmto rastlinám sa neodporúča teplota nad 20 stupňov.
- c) Čaká nás tvrdá príprava na skúšku.
- d) Do neďalekej studne sme chodili pre vodu.

27. Ktorý z autorov písal/píše populárne piesne?

- a) Ján Smrek
- b) Kamil Peteraj
- c) Ludmila Podjavorinská
- d) Jozef Cíger-Hronský

28. V ktorej z možností je správne zapísaná **priama reč**?

- a) „Pokiaľ ide o mňa.“ Povedal odhodlane: „môžeš byť pokojná.“
- b) „Pokiaľ ide o mňa.“ povedal odhodlane, „môžeš byť pokojná.“
- c) „Pokiaľ ide o mňa,“ povedal odhodlane, „môžeš byť pokojná.“
- d) „Pokiaľ ide o mňa“, Povedal odhodlane: „Môžeš byť pokojná.“

29. Napíšte, ako sa v divadelnej hre volá

- a) dlhší prehovor jednej postavy na javisku
- b) prehovor jednej postavy v dialógu

30. **Brat oslávil krásne pätnáste narodeniny.** Pomnožnému podstatnému menu z uvedenej vety zodpovedajú kategórie:

- a) ženský rod, akuzatív, vzor žena
- b) ženský rod, nominatív, vzor žena
- c) mužský rod, akuzatív, vzor dub
- d) mužský rod, nominatív, vzor dub